

med en trækølle, der senere knækkede. Afstraffelsen fortsatte med slag mod offerets arme, knoer og knæ med en afkortet billardkø. Senere var han blevet sparket og slået med knytnæver.

Offeret havde fået stukket et oversavet jagtgevær i munden, og en af voldsmandene havde trykket af, så det gav et klik. Derefter havde voldsmanden ladet geværet med 2 patroner og på ny stukket det ind i munden på offeret, der blev beordret til at stikke hovedet ned i toiletkummen. Det skarpladte gevær blev herefter i stedet for sat mod offerets nakke. Senere klippede en af voldsmandene en del af offerets hår af og urinerede efterfølgende på ham.

Ifølge retten har offeret været udsat for overordentlig grov vold. Dette er blevet bestyret af fremlagte fotos, som er taget af offeret efter overfaldet, samt af fremlagte lægeerklæringer. Volden over for offeret udviklede sig til mishandling. Det fremgår også, at offeret har haft psykiske mén af overfaldet.

Voldsmandene blev tiltalt efter bl.a. straffelovens § 245, som har en strafferamme på op til 4 års fængsel. På trods heraf blev dommene for de 6 voldsmand kun imellem 1 og 1½ års fængsel. Dette straffniveau finder forslagsstillerne utilstrækkeligt for denne afstumpede og modbydelige mishandling. Utilstrækkeligt både set i forhold til offerets lidelser og mén, i forhold til den præventive effekt og i forhold til den virkning, at samfundet, mens voldsmanden er fængslet, er beskyttet mod nye voldshandlinger.

Som eksempel på den generelle forhøjelse af straffniveauet kan nævnes, at hvis der i en sag om vold omfattet af §§ 245 eller 246 udmåles en straf på f.eks. 1½ års eller 4 års fængsel efter hidtidigt udmålingsniveau, vil det efter den foreslåede forhøjelse skulle svare til en straf på mindst 2 års henholdsvis mindst 5 års og 4 måneders fængsel.

Retsplejeloven indeholder i § 762, stk. 2, nr. 2, hjemmel til retshåndhævelsesarrest af personer, om hvem der foreligger en bestyret mistanke om overtrædelse af straffelovens §§ 244-246. Betingelserne herfor er bl.a., at forholdet kan forventes at medføre straf af fængsel i mindst 60 dage.

Forslaget om en forhøjelse på minimum ½ af straffniveauet i voldssager vil således tillige muliggøre, at den nævnte bestemmelse om retshåndhævelsesarrest kan finde anvendelse i voldssager i større omfang end hidtil. Forslagsstillerne lægger stor vægt på, at dette også vil ske.

4. Anonym vidneførsel

En del volds kriminalitet begås i tilknytning til særlige bandemiljøer, hvor det såvel under efterforskningen som under en eventuel retssag mod ger-

ningsmændene kan være svært at få eventuelle vidner og medgerningsmænd til at afgive forklaring til politiet og retten. Netop ved sådanne voldsforbrydelser vil det være af stor betydning, at eventuelle vidner beskyttes mod represalier, således at volds kriminaliteten også i disse miljøer kan forfølges med den største effektivitet, og således at de vidner, der opfylder deres pligt til at afgive forklaring, også kan beskyttes mod overlast som følge af forklaringen.

Med henblik herpå foreslås der indført en begrænset adgang i retsplejeloven til anonym vidneførsel.

De gældende bestemmelser i retsplejeloven indeholder ikke hjemmel til at hemmeligholde vidners identitet for den tiltalte, hvorimod vidnets bopæl under særlige omstændigheder kan hemmeligholdes for tiltalte under hele sagen. Retten kan træffe beslutning om, at tiltalte ikke skal være til stede i retssalen, mens et vidne afgiver forklaring, men tiltalte skal også i disse tilfælde have oplysning om, hvem der har afgivet forklaring, og om indholdet af vidneforklaringen for så vidt den angår ham.

Den daværende konservative justitsminister tilkendegav i december 1984 i forbindelse med 1. behandling af et forslag om forbud mod anonyme vidner, at han ville anmode Retsplejerådet om en udtalelse om spørgsmålet. Retsplejerådet afgav herefter i december 1985 betænkning nr. 1056/1985 om anonyme vidner.

Retsplejerådets indgående overvejelser om synspunkterne for og imod anvendelse af anonyme vidner er mere udførligt gengivet i betænkningen side 28-33, hvortil der henvises.

Erfaringerne med den i 1986 indførte retstilstand viser, at forbudet mod anonyme vidner har medført øgede vanskeligheder for politiets efterforskning og opklaring af alvorlige lovovertrædelser, herunder alvorlig volds kriminalitet. Det er efter forslagsstillerne opfattelse påkrævet, at der sker en opblødning af det totale forbud mod hemmeligholdelse af et vidnes identitet.

Forslagsstillerne finder på denne baggrund, men også under hensyn til sikringen af det enkelte menneskes beskyttelse mod overgreb og til beskyttelse af retssamfundets funktionsdygtighed, at det gældende forbud mod hemmeligholdelse af et vidnes identitet bør ophæves, og at der i stedet bør indføres en begrænset adgang til at kunne hemmeligholde et vidnes identitet.

Den foreslåede adgang til anonym vidneførsel er tænkt anvendt i undtagelsestilfælde, hvor det er påkrævet at beskytte et vidnes identitet, og hvor den anonyme vidneførsel er uden betydning for tiltaltes forsvar (tilfældighedsvidner). Er der derimod tale om et vidne med tilknytning til gerningsmanden,